

По-перше, реалізація нетрадиційних методів передбачає застосування особливих фінансових інструментів – цінних паперів широкого функціонального складу.

По-друге, у класі прогресивних методів виділяється особлива група методів, яка дозволяє вирішити принципово інше, більш вагоме з точки зору підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємств завдання оптимізації структури активів.

По-третє, групи та підгрупи прогресивних методів складають саме ті методи, що дозволяють залучати додаткові фінансові ресурси не тільки на національному, а й на міжнародних фінансових ринках.

Враховуючи той факт, що серед інструментів, які використовуються в управлінні фінансовими ресурсами, особливу роль повинні відігравати прогресивні методи управління фінансовими ресурсами, вважаємо, що вся їх сукупність повинна використовуватися з метою впливу на формування таких пропорцій власних і позикових коштів підприємства, які забезпечують додатковий приріст рентабельності власного капіталу, а головне, створюють сприятливі умови фінансової стабільності організації на перспективу.

Література

1. Бердар М. М. Впровадження прогресивних методів управління фінансовими ресурсами підприємств у зовнішньоекономічній діяльності / М. М. Бердар // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 5 (84). – С. 31-36.
2. Ванькович Д. В. Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами промислових підприємств / Д. В. Ванькович // Фінанси України. – 2011. – № 7. – С. 44-50.

Базярук М. І., ст. гр. ФСТзмл-21
Лещук В. П., д.е.н., професор

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ОБОРОТНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Система управління оборотним капіталом – це система цілеспрямовано організованих взаємодій між об'єктом та суб'єктом управління шляхом реалізації функцій управління із застосуванням комплексу методів, засобів і фінансово-економічних інструментів дослідження і трансформації взаємопов'язаних процесів формування та використання оборотного капіталу і джерел його фінансування за обсягом, складом, структурою з урахуванням дії на них чисельних факторів внутрішнього і зовнішнього середовища.

Основним завданням управління процесом формування оборотного капіталу є забезпечення ефективності залучення позичених коштів, оскільки через ряд причин у підприємства виникають тимчасові додаткові потреби в

оборотному капіталі. Ця потреба може бути покрита за допомогою залучення банківських і комерційних кредитів, інвестиційного податкового кредиту, інвестиційного вкладення працівників підприємства, облігаційних позик.

У сучасних умовах господарювання управління оборотним капіталом базується на нормуванні та використанні оптимізаційних моделей. Таким чином, виникає необхідність у виборі й застосуванні ефективного методу управління, що позитивно зарекомендував себе як спосіб досягнення високих кінцевих результатів діяльності підприємств й високою результативністю, яким є бюджетування [1, с. 13].

При розгляді окремих складових сформованої системи варто звернути увагу на управління елементами оборотного капіталу, які можна поділити на три основні групи, кожна з яких, маючи свою специфіку й інструментарій, поєднана з іншими взаємним впливом на кінцевий результат обороту, а саме [2, с. 151]: управління грошовими коштами; управління запасами; управління дебіторською заборгованістю.

Система управління оборотними активами представляє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, що полягає у формуванні необхідного обсягу і складу оборотних активів, раціоналізації й оптимізації структури джерел їх фінансування.

Політика фінансування оборотного капіталу реалізується у певній послідовності, в якій можна виділити певні етапи, серед яких [3, с. 41]: аналіз стану фінансування оборотних активів підприємства в попередньому періоді; формування принципів фінансування оборотних активів підприємства; оптимізація обсягу поточного фінансування оборотних активів з урахуванням фінансового циклу підприємства; оптимізація структури джерел фінансування оборотних активів підприємства.

Політика управління використанням оборотних активів являє собою частину загальної стратегії управління активами підприємства, що полягає у забезпеченні умов реалізації процесу оптимізації їх, розробляється у цілком конкретній послідовності, в якій можна виділити певні етапи, серед яких [4, с. 608]: аналіз використання оборотних активів підприємства в попередньому періоді; визначення принципових підходів до формування оборотних активів підприємства; оптимізація обсягу оборотних активів; оптимізація співвідношення постійної і змінної частин оборотних активів; забезпечення необхідної ліквідності оборотних активів; забезпечення підвищення рентабельності оборотних активів.

Таким чином, управління формуванням оборотного капіталу представляє сукупність взаємопов'язаних процесів планування, організування, мотивування і контролювання, які сприяють забезпеченню підприємства оборотним капіталом в достатньому обсязі та відповідної структури, забезпечення

прискорення оборотності, підвищення фінансової стійкості, урахування технологічних факторів та мінімізації комерційного ризику.

Література

1. Калініна О. М. Бюджетування як метод управління оборотним капіталом промислового підприємства: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук / О. М. Калініна. – Харків, 2007. – 22 с.

2. Кодацкий В. Пути эффективного управления оборотными активами промышленных предприятий / В. Кодацкий // Актуальные проблемы экономики. – 2008. – № 4. – С. 149–154.

3. Лебедько С. А. Оборотный капитал холдинга: принципы и эффективность управления / С. А. Лебедько // Финансовый директор. – 2007. – № 1. – С. 41.

4. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. / Г. В. Савицька. – [3-те вид., випр. і доп.]. – К.: Знання, 2007. – 668 с.

Баран О. А., ст. гр. ФСГм-22
Налукова Н. І., к.е.н., доцент

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

В умовах кризи кон'юнктури страхового ринку України, збереження високого рівня цінової конкуренції і витрат на продаж страхових продуктів, зниження потенціалу зростання ділової активності страхових компаній актуальною є проблема пошуку інструментів ефективного управління ресурсами страхових компаній. Нові підходи до управління, орієнтованого на ефективне використання наявної ресурсної бази страхових компаній, складають інноваційну основу їх виживання і подальшого розвитку.

Найважливішою сферою управління в страховому бізнесі є управління капіталом (ресурсами) страхової компанії, джерелом обґрунтованих рішень якого виступають аналітичні інструменти. Ефективне управління ресурсами страхової компанії розглядається як сукупність цілеспрямованих дій менеджменту з досягнення такого якісного й кількісного рівня фінансових і нефінансових ресурсів, який забезпечує максимізацію обсягу отриманих премій, оптимізацію співвідношення ризику і збитковості, зростання прибутку страхової компанії.

Фінансовий аналіз страхової компанії – це сукупність аналітичних процедур, що дозволяють зробити висновок щодо фінансової стійкості компанії та її надійності. У відношенні управління фінансовий аналіз націлений на отримання інформативних параметрів про ефективність управлінських дій шляхом зіставлення фактичних і запланованих показників, а також аналізу динаміки стану системи. Аналіз спрямований на обґрунтування найбільш